

De inzendingen voor Picturale 2007 maken nog maar eens duidelijk wat een grote verscheidenheid aan kwalitatief hoogstaande illustratoren Vlaanderen herbergt. Dat maakt het voor een jury wel en niet gemakkelijk: je weet zeker dat je sterk werk bekroont, maar uit het rijke aanbod is het lastig kiezen.

Toch was de jury het heel snel eens over twee namen, zij kregen van vrijwel iedereen een voorkeursstem en staken hierdoor duidelijk boven alle anderen uit : Carll Cneut en Sabine Clement. En ook over de winnaar was de jury eensgezind: Cneuts inzending palmde iedereen meteen voor zich in.

De illustraties van Carll Cneut vormen een overweldigend, wervelend festijn van kleuren en vormen. Zijn koloriet is onvoorstelbaar gevarieerd, met combinaties waar je het warm van krijgt. De composities zijn zonder meer fascinerend. De figuren lijken in elkaar geschoven als stukken van een puzzel. De illustrator stuurt je blik naar waar hij dat wil en geeft je tegelijk genoeg vrijheid om te blijven stilstaan en nieuwe details te ontdekken. Elke illustratie, ja zelfs elke figuur vertelt een eigen verhaal. Over het beest met de horens denk je meteen: die heeft pech dat die achteraan staat, en die kikker, die interesseert het allemaal niets. En waarom kijkt de olifant de andere kant op? De prenten bevatten ook tal van kijkgrapjes, zoals de wandelende tak en de rups waar je zo een tekstballonnetje bij kunt denken met 'we zijn te laat jongens.'

De dieren zijn vermenschlijkt en uniek, maar tegelijk herkenbaar en fascinerend voor kinderen. Cneut laat er zijn fantasie op los met een bijzonder oog voor detail en een groot inlevingsvermogen.

De bonte verscheidenheid van Cneuts kunstwerken is meteen een pleidooi tegen vervlakking en uniformiteit. De dieren hebben niet alleen allen een eigen karakter, ze onderscheiden zich ook door hun kledij. Je wordt meteen meegesleept door het plezier waarmee de kunstenaar zijn figuren heeft neergezet.

Waar Carll Cneut verhalen vertelt in beelden, drukt Sabine Clement emoties uit. Dat doet ze met uiterst weinig lijnen en in eenvoudige decors. Haar werk is decoratief zonder statisch te zijn, sober maar nergens voorspelbaar. Het streelt meteen je esthetische gevoel. De lichaamstaal van haar figuren is sensueel, de gezichten zijn sereen. De bijzondere vormen van benen, armen en lichamen roepen gemoedstoestanden op van melancholie, verlangen of treurigheid. De kleuren zijn steeds in harmonie met de gevoelens, haar kleurenkeuze is uniek en gedurfd. De composities lijken eenvoudig, maar zijn doordacht. Met een liggende figuur scheidt ze vlakken die door een kleine afwijking toch in elkaar overlopen. De enkele lijnen, tekens en attributen zijn nooit gratuit, maar bezitten een rijke symboliek. De inzending van Clement verdient voor de voltallige jury een bijzondere vermelding.

Vervolgens werd het moeilijker. Uit het rijke aanbod wil de jury nog zes inzendingen naar voren schuiven. die elk op hun eigen manier erbovenuit steken. Het werk van Paul Verrept, Klaas Verplancke, Ann de Bode en Geert Vervaeke, allen gevestigde waarden, was van uitzonderlijk hoge kwaliteit. De jury was echter bijzonder verheugd ook aanstormend talent te kunnen ontdekken dat moeiteloos stand hield tussen de grote namen.

Benjamin Leroy roept met alleen grijs en zwart een heel kleur- en klankrijk verhaal op. Je voelt en hoort het leven in de stad. De figuurtjes in de trams zijn echte mensen, je zou ze zo kunnen tegenkomen, hoe eigenzinnig ze ook zijn vertekend. Hun expressieve bewegingen zijn op het juiste moment vastgelegd. Hoe meer je kijkt, hoe meer je ontdekt: wat doet de Sint of die aap op de tram? Als Leroy dan toch eens kleur gebruikt, dan is dat uiterst functioneel, als de kers op de taart.

Carianne Wijfels verrast met speelse collages. Dat een mot überhaupt getekend kan worden in een kinderboek is al merkwaardig, maar als je deze lieve, speelse motten eenmaal gezien hebt, wil je er nooit nog een doodmeppen. Ze speelt kunstig met licht en motieven. De kleine mot in een vlek van licht tussen de dreigende bladeren is een en al eenzaamheid. Maar evengoed slaagt ze erin om dansende of zweverige motten te tekenen die tegelijk aantrekkelijk en een beetje viezig zijn. Het is nieuw talent waar we ongetwijfeld nog zullen van horen .

Juryverslag debutanten

Acht mensen keken vanuit verschillende disciplines naar het werk van debuterende illustratoren. De prenten werden op hun verhalende, vormelijke, illustratieve en artistieke kracht beoordeeld.

In vergelijking met de vorige editie hadden de inzendingen gemiddeld een hoger niveau en een aantal werken waren ronduit interessant.

De invloed van docenten en bekende illustratoren is in vele gevallen zeer zichtbaar, de juryleden gingen daarom na of er naast die inspiratie ook een authentieke inbreng is.

De deelnemers moesten illustraties maken bij een Lotjeverhaal van Lieve Baeten. Geen makkelijke opdracht, want Lotje is een van de bekendste prentenboekenfiguren uit Vlaanderen en hoe ontwerp je een personage dat al bestaat?

Welke facetten van het verhaal werden naar voren gehaald?

Welke uiterlijke en innerlijke kenmerken van het personage kregen vorm?

Strookte de sfeer van de beelden met die van de tekst?

Na een inspirerende discussie bleef het werk van drie illustratoren over. Al die werken hadden hun eigen pleitbezorger, maar de eindbeslissing was, verrassend genoeg, unaniem.

Op drie eindigde Annelien Cael. Haar werk valt op door een sterke compositie en een interessant kleurenpalet. De beelden zijn sfeervol en versted. Als inspiratie viel de naam van illustrator Goele Dewanckel, al voegt Annelien Cael iets meer detail aan haar beelden toe. De interactie tussen de warme tekst en de afstandelijke beelden werkt echter niet helemaal. Qua sfeer en emotie staan tekst en beeld al te ver van elkaar.

Sophie Vael en Kevin Vanwonderghem bleven het langst in de running. De collages van Sophie Vael werden geprezen vanwege de ijzersterke compositie, ze herinneren sterk aan de illustraties van Carll Cneut in het boek *Hou van mij*. De beelden halen de toeschouwer naar zich toe. Het werk heeft een rijpheid en vertelkracht die verrassen en boeien. Wanneer we het werk koppelen aan de tekst dan stellen we vast dat Sophie Vael eerder heeft ingespeeld op het beeld van de heks als duistere, onvoorspelbare en magische figuur. Een beeld dat weinigen met het warme, pittige Lotje van Lieve Baeten zullen associëren en een beeld dat nauwelijks met de verhaalinhoud te verenigen valt.

Karolien Bertels, chef vormgeving Weekend Knack, wees erop dat het werk van Sophie Vael een volwassen appeal heeft en zeer goed zou kunnen werken in een tijdschrift. Sophie Vael werd daarom uitgekozen om een illustratie te maken voor de Weekend Knack.

Alle juryleden waren het erover eens dat de opvallendste verhalenverteller van deze editie Kevin Vanwonderghem is. Deze jonge illustrator heeft een complexe en bewerkelijke stijl gekozen die sterk herinnert aan het werk van Isabelle Vandenabeele. Het is een stijl die de beelden zwaar en donker had kunnen maken.

Kevin Vanwonderghem slaagt er echter in om nauw bij het verhaal aan te sluiten en licht en donker in knappe composities te verenigen. Er zit dynamiek in de illustraties, warmte en emotie. Soberheid en veelheid zijn goed in evenwicht.

Winnaar van de Debuutprijs Picturale 2007 is Kevin Vanwonderghem, hij zal illustraties maken voor een uitgave van uitgeverij De Eenhoorn.

Jury debutanten: Karolien Bertels, Marita Vermeulen, Ann De Bode, Kobie Fossey, Leen Depooter, Jan Leenknecht, Jan Leconte en Jan Van Damme.